

Trafiksäkerhetsinstruktion för Kvarken Hamnar AB

Revisionshistorik

Utgåva	Datum	Omfattning	Sida
1	2012-06-28	pga. ändring telefonnummer Transportstyrelsens telefonberedskap.	
2	2013-11-01	Nya spår, växlar och vissa delar elektrifierade se bilaga 3.	
3	2014-11-16	Nya spår, växlar, anpassning till Kvarken Ports samt, 1.11 Fara elektrifierat spår.	
4	2017-03-17	pga. Ändring JTF till TTJ st.1.14 samt ändring hänvisning TSFS 2013:43 st. 1.9 till TSFS 2015:34	
5	2019-12-15	pga. Nya spår, växlar, vissa delar elektrifierade. Se bilaga 3	
6	2020-04-01	Ny mall. Förtydligande gällande TTJ samt tillhörande moduler. Textjustering i inledning samt gällande spår 19, tillägg av TDOK 2016:0289, förtydligande gällande bromsskor. Samt uppdat. Bilaga 2	Alla 2, 5, 6 och 8
7	2021-01-27	Revidering av text för Kvarken hamnar AB söker säk.tillstånd.	Alla
8	2023-02-08	Revidering av text för parkering på spår 44 och 45, ny avsnittsindelning. Samt justering till TSFS 2022:39	Alla

Innehållsförteckning

Trafiksäkerhetsinstruktion för Kvarken Hamnar AB	1
1 Inledning.....	3
2 Kvarken ports järnvägsanläggning och övriga upplysningar	3
2.1 Kontaktpersoner	3
2.2 Infrastrukturanläggningen	3
2.3 Största tillåtna hastighet (STH).	3
2.4 Största tillåtna axellast (Stax).	3
2.5 Farligt gods	3
2.6 Trafikledning	3
3 Vid händelse av fel eller fara	3
3.1 Spår ofarbart eller i försvagat skick.	3
3.2 Olyckor, tillbud och arbeten som oplanerat måste påbörjas.	4
4 Säkerhetszon för trafikerat spår.	4
4.1 Upplag av lösa föremål.	4
4.2 Elektrisk fara i spårområdet	4
5 Växling	5
5.1 Växling genom grindar	5
5.2 Krav på personlig utrustning vid växling.	6
5.3 Passage av plankorsning inom infrastrukturanläggningen	6
5.4 Nedsänkt spår	6
6 Arbete i eller i direkt närhet av spår	6
6.1 A-skydd, upplåta område för arbete	7
6.2 Arbete som inte kräver avstängning av spår.	7
7 Säkrande av fordon	7
7.1 Säkrande på spår som inte är parkeringsspår	7
7.2 Lutningsförhållanden	8
7.3 Parkeringsspår	8
8 Tavlor m.m.....	9
Bilagor, tillhörande dokumentation samt referensdokumentation	10

1 Inledning

Ansvarig för denna trafiksäkerhetsinstruktion är Infrastrukturförvaltaren för Kvarken Hamnar AB.

Detta dokument är en komplettering till och gäller tillsammans med TDOK 2015:0309 Trafikverkets Trafikbestämmelser för järnväg (TTJ) med tillämpliga moduler.

I Kvarken Hamnars Trafiksäkerhetsinstruktion (TRI) anges nödvändiga, kompletterande samt övriga säkerhetsbestämmelser som gäller generellt för all verksamhet inom spåranläggningen och kompletteras av övriga regler och bestämmelser vilka finns omnämnda i detta dokument.

För frågor kring detta dokument kontaktas Infrastrukturförvaltare alternativt Driftchef vid Kvarken Hamnar AB.

2 Kvarken ports järnvägsanläggning och övriga upplysningar

2.1 Kontaktpersoner

Kontaktuppgifter till Kvarken ports, järnvägsföretag och kontakt vid felavhjälpning, olyckor samt tillbud, se bilaga 2.

2.2 Infrastrukturanläggningen

Spåranläggningen består av ca.13,8 km spår och sträcker sig från punkt 904+490 i norr till 907+652 stoppbock Hillskär i söder. Gränspunkten mot Trafikverkets spår är utmärkt med tavla vid punkt 904+490. Infrastrukturanläggningen är delvis elektrifierad. Se Bilaga 3 Spårkarta.

2.3 Största tillåtna hastighet (STH).

Största tillåtna hastighet inom spåranläggningen är 30 km/tim. Gula hastighetstavlor med svarta siffror är uppsatta där STH är lägre än 30 km/tim.

2.4 Största tillåtna axellast (Stax).

Största tillåtna axellast inom hela spåranläggningen är (Stax) 25 ton.

2.5 Farligt gods

Det är tillåtet att frakta farligt gods inom infrastrukturanläggningen enligt gällande regelverk RID-S.

2.6 Trafikledning

Trafikverket trafikleder järnvägsanläggningen på uppdrag av Kvarken ports. För kontaktuppgifter och funktioner se bilaga 2.

3 Vid händelse av fel eller fara

3.1 Spår ofarbart eller i försvagat skick.

Den som upptäcker fel eller fara för växlingsrörelser eller spåranläggning skall omedelbart försöka stoppa växlingsrörelsen med rörlig stoppsignal eller annan åtgärd, samt underrätta Trafikverket Trafikledning Ånge som svarar för att felavhjälpande

åtgärder vidtas samt att anmälan görs till berörda järnvägsföretag och infrastrukturförvaltaren. Se Bilaga 2 kontaktlista.

Med fara för växlingsrörelse eller spåranläggning kan avses:

- Last som ramlar av i samband med växlingsrörelse
- Brand i vagnar
- Hinder i farlig närhet av spåret
- Hjulskador (Hårda slag)

3.2 Olyckor, tillbud och arbeten som oplanerat måste påbörjas.

Alla olyckor och tillbud skall anmälas till Trafikverkets Trafikledning som ombesörjer att nödvändiga åtgärder vidtas. Se Bilaga 2 kontaktlista.

Trafikverkets trafikledning kallar ut OPA (Olycksplatsansvarig) enligt Trafikledningsavtal mellan Kvarken Ports och Trafikverket.

Material eller annan egendom som antas vara av betydelse för undersökning av inträffad olycka får inte rubbas utan att inblandade och undersökande parter lämnat röjningsmedgivande. Förbudet mot att rubba föremål gäller inte åtgärder som måste vidtas för att rädda liv, släcka brand eller stoppa miljöfarligt utsläpp. Inblandat järnvägsföretag eller spårentreprenör lämnar röjningsmedgivande till av Trafikverkets trafikledning utsedd OPA (Olycksplatsansvarig) som svarar för att lämna röjningstillstånd till de som svarar för röjningen.

Vid behov av akut nödfrånkoppling av kontaktledningsanläggningen kontaktas Trafikverket Trafikledning Eldriftenenjör. Se Bilaga 2 kontaktlista.

”Begäran frånkoppling av brytare U2 på Holmsunds bangård för Umeå hamn”

Olyckor, tillbud och andra avvikelser som är anmälningspliktiga enl. TSFS 2011:86 ska omedelbart anmälas till Trafikverket Trafikledning Ånge samt till Transportstyrelsens telefonberedskap 0771-510 920 allt, 0746-46 31 85. Alla olyckor, tillbud och andra avvikelser ska utredas av infrastrukturförvaltaren enl. TSFS 2022:39.

Infrastrukturförvaltaren är ansvarig för att en anmälan görs till Transportstyrelsen.

4 Säkerhetszon för trafikerat spår.

Längs varje spår skall det finnas ett utrymme för att trygga säkerheten för spårtrafiken. Säkerhetszonen sträcker sig 2,20 meter ut från närmaste räl. Se figur 1 under [punkt 4.2](#).

4.1 Upplag av lösa föremål.

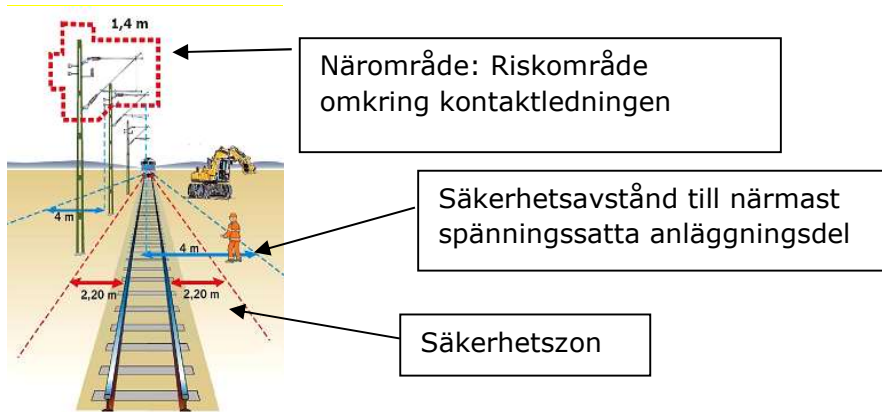
Upplag får inte förekomma inom säkerhetszonen, se figur 1 under [punkt 4.2](#). Ett upplag eller andra föremål som läggs upp intill järnvägen får inte komma närmare en spänningsatt anläggningsdel än 4 meter.

Innan upplag anordnas utanför säkerhetszonen i nära anslutning till järnvägen skall medgivande lämnas av Kvarken ports trafikplanering.

4.2 Elektrisk fara i spårområdet

Vid arbete i eller intill elektrifierade spår kan det uppstå en elektrisk fara eftersom kontakt- och andra högspänningsledningarna finns i spårområdet.

Elarbetsansvarig ansvarar för elsäkerhetsåtgärderna vid arbete där elektrisk fara finns.

Figur 1, Säkerhetszon

Innan elarbetsansvarig gett besked om att arbetet får inledas vid högspänningsanläggning är det förbjudet att:

- Klättra i kontaktledningsstolpar
- Utföra utvändiga åtgärder på fordon
- Lasta och lossa gods under spänningssatt ledning
- Utföra vattenspolning som innebär risk att nå spänningssatt ledning
- Utföra arbete som innebär risk för att komma in i närområdet med verktyg, kroppsdel eller annat föremål.

Allt arbete med arbetsredskap (kran, grävmaskin, lastmaskin eller dylikt) som med någon del av redskapet eller dess last kommer närmare en spänningssatt anläggningsdel än 4 meter i sidled, se bild, kräver särskilda elsäkerhetsåtgärder enligt, Elsäkerhetsföreskrifter för arbete på eller nära kontaktlednings- och tågvärmeanläggningar, TDOK 2015:0223.

5 Växling

Vid växlingsarbete gäller följande regler:

- Innan växling påbörjas ska Tillsyningsmannen anmäla detta till Trafikverket Trafikledning Ånge.
- Växling utförs enligt TDOK 2015:0309 Trafikverkets trafikbestämmelser för järnväg (TTJ) med tillämpliga moduler. Då växlingen är avslutad ska detta anmälas till Trafikverkets Trafikledning Ånge.
- Samråd ska ske med samtliga växlingsrörelser och A-skydd.
- Förbud mot skjutsning gäller på Umeå hamns spåranläggning.
- Järnvägsföretaget ska utse en tillsyningsman som ansvarar för trafiksäkerheten i samband med växling. Om inget annat har angetts är föraren tillsyningsman.

Vid trafik på trafikplats Umeå Hamn (Uåh) spåranläggning skall främsta fordonet vara bemannat och uppsikt alltid hållas i rörelseriktningen. Vid nedan angivna spårrområden får undantag från kravet på uppsikt tillämpas. Spår 65 och 66 mellan vxl 102 och vxl 104 samt 105.

Vid växling på Kvarken ports järnvägsanläggning ska blixtljus på loket vara aktiverat.

5.1 Växling genom grindar

- Motorstyrda grindar öppnas med radiosignal i god tid före passage genom grindar.

- Om fordonet stannar i grindöppning, ska radiosignal för öppning alltid ges före igångsättning.
- Visuellt kontroll ska genomföras så att grindar är öppna.

5.2 Krav på personlig utrustning vid växling.

Vid växling i skymning och mörker på spår 10, 20, 21 och 22 skall järnvägsföretagens växlingspersonal bära tänd lampa alt. pannlampa för att öka synbarheten för övrig trafik inom hamnområdet.

5.3 Passage av plankorsning inom infrastrukturanläggningen

Inom spårområdet finns fyra automatiskt övervakade plankorsningar och tre plankorsningar utan autonomt vägskydd. Kvarnen ports område är ett hamnområde med mestadels nedsänkta spår, spåren korsas av fordon, truckar och kranar, därför skall stor försiktighet iakttas.

Plankorsning	Säkerhetsåtgärd
Plankorsning 1, grind 1 norra infarten till Hamnen	Ljud- och ljussignaler. Startar automatiskt, korta spårledning
Plankorsning 2, Axel Enströms väg	Vakt går före
Plankorsning 4, södra infarten vid Nynäs depå. 2 spår korsar	B-anläggning. Startar automatiskt, delvis korta spårledning, lång förringningstid
Plankorsning 5, infart till Gustavs udde	Vakt går före
Plankorsning 6, utdragsspår 70 Hillskär	B-anläggning. Startar automatiskt, korta spårledning
Plankorsning 7, internväg till färjeläge	Vakt går före
Plankorsning 10, infart till hamnen. Bil + cykelbana	B-anläggning. Startar automatiskt

5.4 Nedsänkt spår

Nedsänkta "gatuspår" finns dels i hamnområdet inom sjöfartsskyddsområde dit allmänheten inte har tillträde och en liten del utanför sjöfartsskyddsområde dit allmänheten har tillträde.

Spåren korsas av fordon, truckar och kranar därför skall stor försiktighet iakttas.

6 Arbete i eller i direkt närhet av spår

Ett arbete kan dels vara av den arten att det kräver avstängning av spår, A-skydd, dels vara sådant att det kan fortgå även när spåret trafikeras.

Allt arbete med tunga arbetsredskap (över 120 kilo) innanför säkerhetszonen ska ske under formen A-skydd enligt, TDOK 2016:0289.

A-skydd ska anmälas till Trafikverket Trafikledning Ånge.

Följande arbeten skall alltid hänföras till A-skydd:

- Arbeten som omöjliggör fordonsrörelser över arbetsplatsen (ex. byte av spår, grävning innanför säkerhetszonen).
- Arbeten med hög bullernivå
- Arbeten på eller invid kontaktledning

Då A-skyddet är avslutat ska detta anmälas till Trafikverket Trafikledning Ånge.

6.1 A-skydd, upplåta område för arbete

A-skydd=A-skydd innebär att en sträcka eller område disponeras av arbeten som av säkerhetsskäl kräver att inga eller endast vissa fordonsrörelser får ske över arbetsplatsen.

Tillsyningsman=För varje A-skydd ska en tillsyningsman finnas utsedd. Tillsyningsmannen ansvarar för anmälan till Trafikverket Trafikledning Ånge, samordning och trafiksäkerhetsåtgärder för arbetet. Tillsyningsmannen ansvarar för att göra erforderliga kontroller innan arbetet avslutas.

A-skydd samtidigt med växling

Växling får ske inom A-arbetsområdet efter samråd med tillsyningsmannen för arbetet och tillsyningsmannen för växlingen.

Planering anordning av A-skydd

Tillsyningsmannen i samråd med Trafikverket Trafikledning Ånge ansvarar för planering och samordning av trafik vid arbeten på infrastrukturanläggningen.

Avsluta A-skydd

Tillsyningsmannen meddelar att A-skyddet är avslutat till Trafikverket Trafikledning Ånge, som informerar järnvägsföretagen.

6.2 Arbete som inte kräver avstängning av spår.

Mindre underhållsarbeten kan godkännas av Kvarken ports trafikplanering samt av ansvarig för underhåll "enl. bilaga 2" utan krav på avstängning av spår.

Ledaren för arbetslaget informerar järnvägsföretagen som i sin tur informerar om vilka växlingsrörelser som beräknas framgå över platsen. Arbetet utförs i samråd med järnvägsföretagen så största möjliga säkerhet samt minsta möjliga störning i trafiken uppstår.

I dessa fall skall det alltid vara minst två personer i arbetslaget varav en person bevakar för att varna de som arbetar i eller i anslutning till spåret.

Personssäkerhet

För att säkerställa säkerheten för personalen skall samtliga arbeten skydds- och säkerhetsplanernas antingen genom förplanering eller av Skydds- och säkerhetsledare ute på arbetsplatsen.

7 Säkrande av fordon

7.1 Säkrande på spår som inte är parkeringsspår

Vid uppställning av fordon inom infrastrukturanläggningen skall det alltid säkerställas att fordonen inte kommer i rullning.

Detta sker enligt Trafikverkets trafikbestämmelser för järnväg (TTJ) med tillämpliga moduler. Samt järnvägsföretagens säkerhetsföreskrifter utifrån lutningsförhållandena på spåren enligt tabell under [punkt 7.2](#).

Vid parkering på spår 19, skall detta ske i magasin samt mot stoppbock, lutningsförhållande mellan växel 27B och magasin tillåter inte vagnuppställning.

Beakta att bromsskor skall vara avsedda för respektive typ av räl som fordon ställs upp i, gaturäl respektive vignolräl.

7.2 Lutningsförhållanden

Spår, område	Lutningsförhållande
Spår 4 från växel 16 mot växel 17.	10‰
Spår 10 från punkt 904+490 mot växel 15.	4‰
Spår 10 från växel 15 mot växel 21.	10‰
Spår 10 uppställningsplatser	0 - 2‰
Spår 19 från växel 27B mot magasin.	26‰
Spår 20 från växel 27A till 27B	21‰
Spår 22 från växel 15 mot vägövergång.	20‰
Spår 22 från vägövergång mot växel 28.	16‰
Spår 20, 21, 22, 23 uppställningsplatser	0 - 2‰
Spår 23	2‰
Spår 10, 46, 47, 70 från växel 110 till stoppbock Hillskär	2‰
Spår 44 och 45	1,5‰
Spår 60 från växel 101 till växel 102.	0 - 2‰
Spår 65 och 66 från växel 102 till växel 104 samt 105.	0 - 2‰
Övriga spår	0 - 3‰

7.3 Parkeringsspår

Vid parkering på spår 44 och 45 säkras fordonsggrupper mot rullning enligt regler i TTJ, utöver detta ska bromssläde även vara placerad längst i söder vid KTL-brygga för respektive spår.

Kopplas vagnar isär för underhåll eller annan verksamhet ska dessa säkras mot rullning med minst två bromsskor.

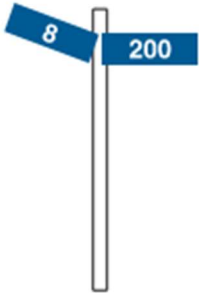

Beakta att bromsskor skall vara avsedda för respektive typ av räl som fordon ställs upp i, (gaturäl respektive vignörläl).

Alla spår kan ses som parkeringsspår **förutom**:

Spår	Beskrivning
Spår 3	Mellan växel 17 och 20.
Spår 4	Mellan växel 16 och linje med växel 20.
Spår 10	Från punkt 904+490 till växel 16.
Spår 10	Mellan växel 15 och växel 21.
Spår 19.	Parkering gäller enbart i magasin mot stoppbock.
Spår 20	Mellan växel 27a och växel 27b.
Spår 60, 65, 66	Mellan växel 101 och 104.

8 Tavlor m.m

	Betydelse
 <p>Hindertavla "stopp"</p>	Tavlan får inte passeras. En flyttbar tavla får dock passeras om tillsyningsmannen för den trafikverksamhet som tavlan skyddar har medgett detta vid samråd.
 <p>Hinderpåle</p>	Anger var hinderfrihetspunkten mellan de sammanlöpande spåren är belägen.
 <p>"stigning"</p>	Markerar början av en stigning. Det vänstra talet visar stigningen i promille och det högra stigningens längd i meter.
 <p>Ljudsignaltavla</p>	"Tåg kommer" ska ges vid tavlan.

Bilagor, tillhörande dokumentation samt referensdokumentation

Nr:	Namn
1	TDOK 2015:0309,-Trafikverkets trafikbestämmelser för järnväg (TTJ) med tillämpliga moduler.
2	Bilaga 2 Kontaktuppgifter/funktioner
3	Bilaga 3 Spårkarta
4	TSFS 2011:86 Transportstyrelsens föreskrifter om olycks- och säkerhetsrapportering för järnväg.
5	TSFS 2022:39 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om riskkontroll och säkerhetsstyrningssystem för nationellt infrastrukturtillstånd och nationellt trafiksäkerhetstillstånd
6	TDOK 2015:0223 Elsäkerhetsföreskrifter för arbete på eller nära järnvägsanknutna högspännings- och tågvarmeanläggningar.
7	TDOK 2016:0289 Säkerhet vid aktiviteter i spårområdet.
8	RID-S för farligt gods